

*Hodnocení diplomové práce Kateřiny Látalové na téma
Vývoj zásady přednosti v komunitárním právu*

Ve své diplomové práci se autorka věnovala komplexní teoretické a praktické problematice zásady přednosti v právu ES (nyní v právu EU). Jedná se o téma, jehož zpracování vyžaduje dostatečnou orientaci jak v oblasti právní teorie, tak i v oborech evropského, mezinárodního a ústavního práva. Otázka přednosti práva EU zasahuje též do politické debaty týkající se pojetí suverenity členských států EU a charakteru evropské nadnárodní integrace a je nepochybně vhodným tématem diplomové práce na právnické fakultě.

Formální aspekty

Práce obsahuje 48 stran čistého textu. Autorka připojila kromě obsahu také seznam zkratek, který ulehčuje orientaci v textu. Práce je vybavena seznamem použité literatury, který se z hlediska charakteru této vědecké studie jeví jako přiměřeně rozsáhlý. Práci se sekundární literaturou a s poznámkami pod čarou lze vcelku označit za solidní a poctivou.

Jako nedostatek lze uvést skutečnost, že autorka sice částečně zohlednila přečíslování zavedené Lisabonskou smlouvou, ale místy používá poněkud zastaralé výrazy, jako je např. Evropský soudní dvůr. Vzhledem k tomu, že hlavní část studie byla zpracována před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost, a to konkrétně v době, kdy bylo nemožné odhadnout termín vstupu v platnost, je tento nedostatek částečně omluvitelný.

Z formálního hlediska diplomová práce splňuje kritéria kladená na tento druh vědecké studie.

Obsah

Kromě úvodu a závěru autorka členila svoji práci na 4 kapitoly. Systematika je přehledná a odpovídá struktuře analyzovaného problému. V úvodu autorka vymezila hlavní cíl své práce, a to „poskytnout komplexní pohled na zásadu přednosti komunitárního práva a to z těch úhlů, které byly a stále jsou pro její vývoj klíčové“.

V první kapitole se autorka snažila uchopit problematiku přednosti právní normy v širším právně-teoretickém kontextu. Ačkoliv se jedná o poměrně stručný úvod do problematiky, je kvalita pojednání o otázkách hierarchie právních norem přiměřená základním parametrům diplomové práce. K určitému nedorozumění by mohl vést výklad dualistického

pojetí Ústavy ČR na stránkách 11-13. V rámci obhajoby by autorka měla podrobněji rozvést koncepční význam čl. 10 Ústavy (v původním znění). Zejména by měla vysvětlit tvrzení, že podle čl. 10 Ústavy „smlouvy o lidských právech získaly stejnou právní sílu jako ústavní zákon“. Na tomto místě by bylo vhodné hlouběji reflektovat doktrinní stanoviska k této otázce a nejen názor jednoho vybraného autora.

V druhé části studie se autorka zaměřila na vývoj potvrzování a kodifikace zásady přednosti v komunitárním právu. Diplomantka si všimla skutečnosti, že na rozdíl od zásady přednosti byla zásada přímé aplikovatelnosti – byť jen v omezeném rozsahu – explicitně zmíněná v primárním právu EHS/ES. Vysvětlení však vyžaduje konstatování na str. 15, že „zásada přednosti je (...) charakterizována přímým účinkem a současně přímou aplikovatelností komunitárního práva“. Bylo by vhodné v průběhu obhajoby důkladněji vymezit zásadu přednosti vůči koncepci přímého účinku (přímé aplikovatelnosti).

Jiný metodický postup uplatnila autorka v třetí kapitole studie, která je zaměřena na vybrané rozsudky Evropského soudního dvora ve věci přednosti komunitárního práva. Lze uvítat, že diplomantka nad rámec běžného recyklování judikatury ESD v poznámkách pod čarou důkladně rozebrala klíčové argumenty obsažené v úvahách ESD.

Závěrečná čtvrtá část práce je věnována pohledu vnitrostátního (ústavního) práva na problematiku přednosti práva ES.

Celkové hodnocení

Diplomantka předložila studii, která jak z formálního hlediska, tak i obsahově splňuje hlavní kritéria kladená na diplomovou práci na Právnické fakultě UK. Lze vyzdvihnout především angažovaný interdisciplinární přístup autorky k danému tématu a její snahu o uchopení evropskoprávních momentů v širším kontextu. Cíle, které byly kladeny v úvodu práce, lze z velké části považovat za splněné.

Práci doporučuji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou „velmi dobře“. V rámci ústní obhajoby by se mohla diplomantka podrobněji vyjádřit k otázkám obsaženým v druhé části tohoto posudku.

V Praze, dne 10. února 2010

~~Doc. Dr. iur. Harald Scheu, Ph.D.~~